

Λίγες σκέψεις μπροστά στο δίλημμα: ταφή ή αποτέφρωση;

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 22 Νοεμβρίου, 2022

Ἡ καύση τῶν νεκρῶν σωμάτων, πρακτική ἐκ διαμέτρου ἀντίθετη μέ τήν ταφική χριστιανική παράδοση, ἐμφανίστηκε στήν ἐλληνική κοινωνία τά τελευταῖα μόλις χρόνια. Ἀπό χριστιανική ἄποψη θεωρεῖται ἀδιανόητη ἡ ἄσκηση βίας στό νεκρό σῶμα, καύση, ἀπανθράκωση, πολτοποίηση καί «πέταμα» τῆς τέφρας ὅπου θέλουν οἱ συγγενεῖς, χωρίς κανένα ἔλεγχο ἀπό τό κράτος γιά τό πού καταλήγουν οἱ ἄνθρωποι ἔπειτα ἀπό τήν «ἀξιοπρεπή» καύση καί κουνιορτοποίηση τῶν καμένων ὀστῶν τους.

Φυσικά οἱ συνθήκες πού ἐπικρατοῦν στά κοιμητήρια μέ τίς βιαστικές ἐκταφές καί τά χωνευτήρια πού κατάντησαν σάν χωματερές, ἐξαιτίας τῆς ἀσέβειας τῶν ἀρμοδίων πρὸς τούς νεκρούς, δέν τιμοῦν τή χώρα μας καί τό λαό της. Ὡστόσο, τά κακῶς κείμενα στά κοιμητήρια δέν θά διορθωθοῦν μέ τήν κατάργηση τῆς ταφικῆς παράδοσης, ἀλλά μόνο ἂν ὑπάρξει διάθεση ἀπό τούς ἀρμοδίους νά τά λύσουν, μέ γνώμονα τήν ἀγάπη πρὸς τόν ἄνθρωπο πού δέν παύει νά ὑπάρχει μετά θάνατον, ὥστε νά μὴν ἀντιμετωπίζεται τό σῶμα του σάν ρίπος πού πρέπει νά ξεφορτωθοῦμε, ἀλλά ὡς κάτι ἱερό πού χρήζει προστασίας καί σεβασμοῦ.

Ὡς θεολογικό ἐπιχείρημα κατά τῆς καύσης τῶν νεκρῶν, ἀρκεῖ ἡ ἐπίκληση τῶν χαριτόβρυτων λειψάνων τῶν ὁποίων ἡ προσκύνηση, γεμίζει μέ μεγάλη ψυχική ἀνάταση ὅποιαδήποτε ψυχή τά πλησιάσει μέ εὐλάβεια. Ἄν ὁ Θεός ἤθελε νά ἀποτεφρώνεται τό σῶμα τῶν νεκρῶν, δέν θά γέμιζε μέ θεία χάρη τά ἅγια λείψανα. Τά ἄφθορα σκηνώματα τῶν Ἁγίων εὐωδιάζουν καί θαυματουργοῦν, προκαλώντας ταυτόχρονα ὀργή καί ἀποστροφή στούς δαίμονες καί σέ ὅσους μέ τίς ἐπιλογές τους

Έγιναν παίγνια τους. Και όχι μόνο οι Άγιοι, αλλά κάθε βαπτισμένος Ορθόδοξος χριστιανός φέρει τη χάρη του αγίου βαπτίσματος η οποία δεν μένει μόνο στο πνεύμα, όπως μονοφυσικά μπορεί να υποστηρίξουν κάποιοι, αλλά επεκτείνεται σε όλο τον άνθρωπο, επομένως και στο σώμα του.

Πώς λοιπόν, θά μπορούσαμε να προτιμήσουμε τη βίαιη διάλυση των σωμάτων όταν αυτά παραμένουν φορείς της θείας χάριτος χιλιάδες χρόνια μετά τον θάνατο του ανθρώπου; Πώς να κάψουμε το Ναό του Αγίου Πνεύματος;

Πώς να άποφύγουμε τον μεταπτωτικό κανόνα μας «Χοῦς εἶ καί εἰς χοῦν ἀπελεύσει»; Ποιό κίνητρο μπορεί να μάς ώθήσει σε μία τέτοια επιλογή, πέρα από τη συνειδητή αὐτονόμησή μας από την Ἐκκλησία, τήν ἐκούσια ἀποκοπή μας από τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ; Μήπως ἡ «προστασία τοῦ περιβάλλοντος»; Τά ἀέρια τῆς καύσης καί ἡ τέφρα πού πετιέται στόν ἀέρα καί στή θάλασσα, δέν μολύνουν τό περιβάλλον; Μήπως οἰκονομικοί λόγοι; Μά καί ἡ ἀποτεφρωση εἶναι ἐξ ἴσου δαπανηρή. Ἀλλά καί νά ἦταν πύ φθηνή, δέν ἀξίζει νά δαπανήσουμε περισσότερα χρήματα γιά τούς ἀνθρώπους μας, ὥστε νά ἀναπαυθεῖ ἡ ψυχή τους; Μόνο παραδόπιστοι καί ὄχι χριστιανοί θά μπορούσαν νά ἐπικαλεστοῦν τέτοιο ἐπιχείρημα.

Ο Κύριός μας έγινε Ἄνθρωπος γιά νά μας διδάξει πως κι εμεῖς ως ἄνθρωποι πρέπει νά συμπεριφερόμαστε γιά νά γίνουμε τέλειοι σαν καί Εκείνον, με τή μίμηση τῆς δικῆς Του ζωῆς, ἀλλά καί του θανάτου. Αφού, λοιπόν, ο Ιησούς ετάφη, οφείλουμε καί εμεῖς οἱ θέλοντες εἶναι μαθητές Του, νά τον ἀκολουθήσουμε καί στήν ταφή. Τόσο ο Ἀπόστολος Παῦλος, ὅσο καί ἡ υπέροχη υμνολογία μας, ἀναδεικνύουν τή συνταφή με τό Χριστό ως προϋπόθεση γιά τή συνανάσταση. Βεβαίως, τό «συνετάφημεν» σημειοδοτεῖ πολύ περισσότερα ἀπό τήν ταφή του νεκροῦ σώματός μας, κυρίως τήν ταφή των παθῶν καί του παλαιοῦ «εγώ» μας, ἀλλά οπωσδήποτε συμπεριλαμβάνει καί τήν ταφή του σώματός μας ως προϋπόθεση γιά τήν συν - Ἀνάσταση με τον Χριστό.

Εἶναι τόσο σημαντική γιά τήν θεολογία μας ἡ ταφή, ὥστε ἀκόμα καί ἀνθρώπους πού πέθαναν ἐπειδή κάηκαν, δέν τους αφήνει ἡ Ἐκκλησία ως στάχτες, ἀλλά μετά τήν ἐξόδιο ἀκολουθία θάβονται κανονικά, σαν νά ἦταν τό σκήνωμά τους ἀθικτο.

Πως, λοιπόν, προέκυψε στή χώρα μας, ἡ ἀνάγκη νά καίγονται τα σώματα των νεκρῶν;

Γιά πολλά χρόνια ἡ Ἑλλάδα δέν εἶχε ἀποτεφρωτήριο, διότι δέν ὑπῆρχε ζήτηση πού νά δικαιολογεῖ συντήρηση ἐγκαταστάσεων ἀποτεφρωσης.

Μόλις τόν Ὀκτώβριο τοῦ 2019 λειτούργησε γιά πρώτη φορά στήν Ἑλλάδα κρεματόριο στή Ριτσώνα Εὐβοίας, ἀπό ἰδιωτική ἐταιρεία, ὅταν λίγους μῆνες πρίν, ἡ ἀριστερή κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, γιά νά ὑπερκεράσει τά ἐμπόδια τῆς βραδύτητας τοῦ δημοσίου

τομέα, επέτρεψε σέ ιδιωτικούς φορείς νά δραστηριοποιηθούν έμπορικά στόν τομέα τών άποτεφρωτηρίων.

Στά πλαίσια τής διαφήμισης τής άποτέφρωσης καί τής οίκοномиκής έπιβίωσης τοῦ έλληνικοῦ κρεματορίου, προβλήθηκε πρόσφατα ταινία - ντοκιμαντέρ γιά τήν ιστορία τής κατασκευής τοῦ άποτεφρωτηρίου, όπου παρελαύνουν γνωστοί άντιεκκλησιαστικοί πολιτικοί, μεταξύ τών όποίων καί ό σημερινός πρωθυπουργός, καθώς καί οι συνήθεις σύμμαχοί τους άπό τό χώρο τής Έκκλησίας. Άπό τά πρόσωπα πού ένήργησαν γιά τήν κατασκευή τοῦ κρεματορίου, μπορούμε νά συμπεράνουμε καί τά κίνητρα γιά τά όποία κίνησαν γή καί ούρανό γιά νά δημιουργηθεῖ κάτι πού γιά τήν πλειοψηφία τοῦ έλληνικοῦ λαοῦ εἶναι άχρειαστο καί έρχεται σέ άντίθεση μέ τήν έπικρατούσα θρησκευτική παράδοση. Φυσικά ό στόχος όλων αὐτῶν, όπως μάς δηλώνει ξεκάθαρα ό άφηγητής τοῦ ντοκιμαντέρ καί πολιτευτής τής ΝΔ, Κ. Μαρκουλάκης εἶναι νά δημιουργηθούν άποτεφρωτήρια σέ όλη τήν Έλλάδα καί νά εἶναι ή συνήθης έπιλογή τών ανθρώπων πού φεύγουν άπό τήν ζωή.

Όπως ήταν άναμενόμενο, όμως, ή άποτέφρωση δέν προτιμήθηκε ιδιαιτέρως άπό τούς Έλληνες, σέ τέτοιο βαθμό πού ή συνέχιση τής λειτουργίας τοῦ ένός καί μόνο άποτεφρωτηρίου στήν έλληνική έπικράτεια νά καθίσταται όριακή.

Έτσι λοιπόν έπιστρατεύτηκαν πάλι γνωστοί καλλιτέχνες καί πολιτικοί, μέ έπιρροή στόν άπλό λαό, γιά νά πειστοῦν οι Έλληνες ότι ή άποτέφρωση εἶναι κάτι σπουδαίο, πού τήν έπιλέγουν σπουδαίοι καί καταξιωμένοι άνθρωποι. Γιά όρισμένους άπό αὐτούς, εἶναι αμφίβολο άν όντως οι ίδιοι προτιμοῦσαν τήν καύση ή τό ζήτησαν οι περιλειπόμενοι. Σέ κάθε περίπτωση, ή άποτέφρωσή τους έλαβε δημοσιότητα καί έπαινεθήκε ως έπιλογή άπό τούς διαμορφωτές τής κοινής γνώμης.

Έδῶ θά πρέπει νά αναρωτηθοῦμε γιατί οι διάσημοι έπηρεάζουν τή ζωή τών άπλών ανθρώπων. Όχι μόνο στό θέμα τής άποτέφρωσης, αλλά γενικότερα στόν τρόπο ζωής. Θά χρειάζονταν όλόκληροι τόμοι γιά νά αναφέρουμε όσα έπιβλήθηκαν στήν σιωπηλή πλειοψηφία τά τελευταία χρόνια μέσω τής τηλεόρασης καί τοῦ παραδείγματος τών διασήμων. Πρακτικές πού μέχρι πριν λίγα χρόνια φάνταζαν άδιανόητες γιά τήν έλληνική κοινωνία, σήμερα θεωροῦνται καθημερινότητα εκατομμυρίων Έλλήνων, διότι αὐτά ακολουθοῦν οι «έπιτυχημένοι». Γιά ποιό λόγο κάποιος πού έχει ταλέντο στή μουσική, στήν ύποκριτική κ.λπ. νά έχει καί τά όρθά κριτήρια έπιλογής στή ζωή, άκόμα καί στό θάνατο; Φυσικά, δέν εἴμαστε άμοιροι τών εϋθυνῶν μας όσοι θέλουμε νά λεγόμαστε χριστιανοί, άφοῦ δέν βιώνουμε τήν όρθοδοξία παρά μόνο έπιφανειακά καί ή ζωή μας δέν γίνεται ή καθαρή άντιπρόταση στή νεοεποχήτικη δυσωδία.

Στήν Έλλάδα αλλά καί στό έξωτερικό, οι λεγόμενοι «πνευματικοί άνθρωποι», πλὴν έλαχίστων έξαιρέσεων, εἶναι διαχρονικά κολλημένοι μέ τήν έξουσία, μέ τό κεφάλαιο, μέ τούς ισχυρούς καί άπών άπό τά βάσανα καί τίς πίκρες τοῦ λαοῦ. Παρά τίς

δακρύβρεχτες «άγιογραφίες» και τὰ άφιερώματα τών καναλιών σέ διάσημους πού φεύγουν από τή ζωή, έλάχιστοι άνθρωποι τής διανόησης και τών τεχνών, άφησαν κάτι πού νά τούς καθιστᾶ πρότυπα για τίς έπόμενες γενιές, πέρα από τό καλλιτεχνικό τους έργο. Κι έχουμε φθάσει στό μεγάλο παραλογισμό άξιόλογοι όντως καλλιτέχνες, πού όμως είχαν φρικτά πάθη, πού αυτοκτόνησαν, πού πέθαναν από ναρκωτικά, νά προβάλλονται ως πρότυπα ζωής στά νέα παιδιά. Δέν έχουμε ανάγκη τέτοια πρότυπα για νά είμαστε εύτυχημένοι. Τό δρόμο για τήν εύτυχία μας τόν δείχνει μέ ασφάλεια τό Εύαγγέλιο, δοκιμασμένο για αιώνες από έκατομμύρια πραγματικά σωστά πρότυπα.

Σαφώς ή Έκκλησία και ό κάθε χριστιανός ξεχωριστά, όφείλουν νά προσεύχονται για τίς ψυχές τών κεκοιμημένων είτε μέ τίς Λειτουργίες και τὰ μνημόσυνα, όταν πρόκειται για Όρθόδοξους είτε μέ τήν άτομική προσευχή όταν πρόκειται για μή Όρθόδοξους, για αυτόχειρες ή για ανθρώπους πού επέλεξαν τήν άποτέφρωση, μέ τή βεβαιότητα ότι αυτές οι προσευχές δέν πᾶνε χαμένες αλλά αναπαύουν τίς ψυχές και άποτελούν σπουδαίο είδος έλεημοσύνης. Ωστόσο, ή άγάπη, ό σεβασμός και τό ενδιαφέρον, δέν σημαίνουν και άποδοχή τών έπιλογών τών κεκοιμημένων.

Μέ τήν ξεκάθαρη θέση τής Έκκλησίας έναντίον τής καύσης τών νεκρών, ή έπιλογή τής άποτέφρωσης έλαβε τή μορφή τής έμπρακτης άρνησης τής όρθόδοξης διδασκαλίας, ώστε όρθώς ή Έκκλησία απέκλεισε από τήν έκκλησιαστική κηδεία όσους αυτονομήθηκαν από Έκείνη. Και είναι μεγάλο κρῖμα νά συμβαίνει αυτή ή αυτονόμηση στό τέλος τής ζωής του ανθρώπου, εκεί πού δέν χωρεῖ μετάνοια.

Στήν Ελλάδα, παλαιότερα υπήρχε - αλλά και σήμερα δέν έξέλιπε - ή καλή συνήθεια, όταν κάποιος έτοιμάζεται νά φύγει από τήν ζωή, οι συγγενείς του νά καλούν ιερέα νά τόν έξομολογήσει και νά τόν κοινωνήσει για νά φύγει έτοιμος για τήν Κρίση του Θεού. Καμία έπιπολαιότητα δέν χωράει σέ αυτή τήν πολύ κρίσιμη στιγμή για τήν αιωνιότητα. Μπροστά στό θάνατο και τήν Κρίση του Θεού δέν υπάρχουν διάσημοι και άσημοι, αλλά ταπεινοί και υπερήφανοι, μετανοημένοι και άμετανόητοι. Από τίς έπιλογές μας, ειδικά τών τελευταίων μας στιγμών στή γή, θά κριθοΰμε.

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή: orthros.eu)